

ויקימדיה ישראל (עמותה רשומה)

מס' עמותה 58-047-643-01

(להלן: "העמותה")

דו"ח ועדת ביקורת לשנת 2014

לכבוד

האסיפה הכללית של ויקימדיה ישראל (ע"ר)

הנדון: דו"ח ועדת ביקורת

א. מבוא:

1. מכוח תפקידה לפי סעיף 30 לחוק העמותות התש"ס, 1980 – מתכבדת ועדת הביקורת להגיש את המלצתה בפני האסיפה הכללית של העמותה לצורך אישור הדוחות הכספיים והדוחות המילוליים של העמותה לשנת 2014.
2. ועדת הביקורת עיינה בדוחות הכספיים ובדוחות המילוליים של העמותה ליום 31 דצמבר 2014.
3. הוועדה מצאה כי הנתונים המוצגים בדוחות הכספיים ובדוחות המילוליים תואמים את פעילות העמותה לשנת 2014, את מצבת נכסיה והתחייבויותיה ל-31 בדצמבר 2014 והינם בהתאם למטרות העמותה.

ב. התייחסות לפעילות העמותה בשנת 2014

ועדת הביקורת מברכת את ועד העמותה על פעילות מוצלחת מאוד השנה: הרחבת מאגר חברי העמותה, שיפור הקשר עם הקהילה ועם המתנדבים, העמקת מגוון הפעילויות וייצוב המנגנון התומך השכיר.

להלן התייחסות לפרטי הדוחות הכספיים, בהתאם לסיווגם לפי מטרות העמותה:

1. קידום הידע וההשכלה בישראל באמצעות איסופם, יצירתם והפצתם של תכנים חופשיים.

- 1.1 בשנת 2014, במסגרת מטרתה של העמותה לקידום הידע וההשכלה בישראל באמצעות איסופם, יצירתם והפצתם של תכנים חופשיים, פעלה העמותה הן באמצעות סיוע לוגיסטי לפעילי מיזמי קרן ויקימדיה (סיוע לוויקיפדיה ומיזמים אחרים, בארגון מפגשים וכנסים), והן באמצעות סיוע לאיסוף תוכן חופשי ויצירתו (ארגון WLM וסיוע צילום), וכן שיתופי פעולה עם עמותות נוספות בתחום.
- 1.2 במקביל, המשיכה העמותה לנסות ולפעול במישור החקיקתי לקידום חקיקה ליצירת תכנים חופשיים, בהמשך לעדכון החוק לעניין זכויות היוצרים של המדינה ביצירותיה, שקודם בשנים הקודמות והיה הישג גדול למידע החופשי.
- 1.3 בתחילת שנת 2014 התמודדה קהילת ויקישיתוף עם השלכות פסק דין "גולן-הולדר" על זכויות יוצרים בארה"ב. מספר תמונות שהיו בנחלת הכלל על פי החוק הישראלי, נמחקו מהמאגר בתואנה להפרת זכויות יוצרים בארה"ב. ועד העמותה, יחד עם פעילים נוספים, פעלו להשגת חוות דעת משפטית שתמנע מחיקת תמונות כאלה בעתיד, לצד טיפול פרטני. בזכות פעילות העמותה הושגה התקדמות רבה בנושא.
- 1.4 במסגרת פרויקט GLAM, נמשכו השנה שיתופי הפעולה עם הקהילה האקדמית, ועם גופי ידע ומורשת. בין היתר, קוימו שיתופי פעולה עם הספרייה הלאומית בירושלים ועם מוזיאון הקומיקס בחולון.
- 1.5 שיתוף הפעולה עם הספרייה הלאומית כלל במסגרתו העלאת יצירות רבות לוויקיפדיה וסדנאות עריכה לציבור הרחב.
- 1.6 במסגרת שיתוף הפעולה עם משרד החינוך נערכות סדנאות עריכה בוויקיפדיה למורים ולתלמידי חטיבות ביניים. בין היתר, ראוי לציין את פרויקט התלמידים המצטיינים בבאר-שבע ואת הפרויקט המשותף עם מטי"ח לקורס מקוון למורים לשימוש בוויקיפדיה. את הקורס למדו כ-250 מורים.

- 1.7 גם השנה התקיים פרויקט WLM (ויקיפדיה אוהבת אתרי מורשת), שהיווה הצלחה רבה בשנים קודמות, הן בשל המודעות הטובה שהושגה בפני ציבור חדש, והן בשל הכמות הגדולה של תוכן חופשי ותמונות איכותיות שנוספו. הפרויקט כלל המשך שיתוף פעולה עם המועצה לשימור אתרים. השנה החל גם שיתוף פעולה מוצלח ביותר עם רשות העתיקות, ועודכנה במסגרתו רשימה של אתרי עתיקות בישראל ומידע אודותיהם. מתנדבי העמותה תמכו השנה גם בריכוז ותפעול המיזם הבינלאומי של WLM.
- 1.8 נערכה השנה תחרות פיזיוויקי, שבמסגרתה נכתבו ערכי פיזיקה חדשים.
- 1.9 השנה ניתנו שלושה "מיקרוגרנטים": פרויקט "מישהו לרוץ איתו" במכללת ספיר, מיזם צילום אישים ורכישת מערכת OCR להמרת סריקות לקבצי טקסט.

2. שיפור שוויון ההזדמנויות בגישה לידע חופשי והנגשתו של הידע לכלל החברה בישראל.

במסגרת פעילות העמותה לשיפור שוויון ההזדמנות בגישה לידע חופשי והנגשתו של הידע לכלל החברה בישראל העמותה תמכה הן בפרויקטי GLAM והן בפרויקט WLM, אשר תרמו תוכן חופשי רב ותמונות לוויקישיתוף.

3. קידומן של מערכות מחשב ואינטרנט המשמשות לאיסוף והפצה של תכנים חופשיים בעבודה שיתופית, ובפרט אלה המשמשות במיזמים של קרן ויקימדיה.

במסגרת מטרתה של העמותה לקידום מערכות מחשב ואינטרנט המשמשות לאיסוף והפצה של תכנים חופשיים בעבודה שיתופית, ובפרט אלה המשמשות במיזמים של קרן ויקימדיה, השנה נערכו מספר ניסיונות לקיים סדנת האקטון ליצירת מפגש מתכנתים לעזרה בפתרון בעיות תוכנה במערכות ויקימדיה, אך ללא הצלחה. כמו כן, נעשה ניסיון לשיתוף פעולה עם בוגרי 8200.

4. קידום הברור והמחקר של שאלות חברתיות, תרבותיות, ויישומיות הנוגעות לתכנים חופשיים.

4.1 במסגרת מטרתה של העמותה לקידום הברור והמחקר של שאלות חברתיות, תרבותיות ויישומיות הנוגעות לתכנים חופשיים, אירגנה העמותה, זו השנה השישית במספר, את כנס "אקדמיית ויקיפדיה", לשנת 2014 אשר התקיים במרכז הבין תחומי בהרצליה, בתאריך 1/6/14. בכנס התארחו כ-130 משתתפים וכ-20 מרצים, והוא זכה לתהודה תקשורתית רבה.

ועדת הביקורת בדקה את אירגון הכנס ולא מצאה ממצאים מיוחדים.

4.2 התקיימו השנה כמה מפגשים של ועד העמותה עם משרד החינוך. שיאו של התהליך היה ב-1/7/14, בפגישתם של נציגי הוועד, יחד עם יאן בארט מהקרן העולמית, עם שר החינוך. במפגשים הודגש מעמדה של ויקיפדיה וחשיבות התוכן החופשי.

4.3 העמותה השתתפה בשנת 2014 בכנס ויקימניה שהתקיים בלונדון. נציגי העמותה השתתפו בהרצאות ובמפגשים בינלאומיים. על שני נציגי הוועד שולמה השתתפות בהוצאות על ידי העמותה וכן על עובדת אחת. ניתנו גם 2 מלגות לאנשים אשר נבחרו על ידי ועדת המלגות. על פי המלצת ועדת הביקורת משנים קודמות, קבע השנה הוועד קווים מנחים ברורים לבחירת נציגי העמותה המשתתפים בכנסי ויקימניה ולמתן מלגות להשתתפות בכנסים.

5. קידום וייזום של פעולות התנדבותיות למען מטרת העמותה.

במסגרת מטרתה זו, יזמה העמותה אירועים למען קהילת הכותבים, ובהם ארגון שני מפגשי ויקיפדיה.

ב-17 בינואר נערך כנס לציון 13 שנים לוויקיפדיה, בקמפוס תל-אביב במשרדי GOOGLE, בהשתתפות כ-100 כותבים בוויקיפדיה. כמו כן, ב-4/4/14 התקיים פיקניק בפארק הירקון לציון יום הולדת 11 לוויקיפדיה העברית. באירוע השתתפו כ-75 משתתפים.

כמו כן, נערכו מפגשי עורכים מוויקיפדיה, וכן מפגשי קהילות ויקיטקס וויקימילון. ב-2014 נערכו כמעט מפגש אחד או שניים בכל חודש, בנוסף לסיור אלף מילים חודשי. הורחב הקשר עם המתנדבים ואף נערכו פניות להחזרת עורכים שפרשו.

הורחב השנה משמעותית מערך התמיכה בעורכים החדשים וקיימת יכולת מעקב מעמיקה של הצוות על פעילותם ופעילות המתנדבים.

ועדת הביקורת רואה בעין יפה את השיפור המשמעותי של הקשר עם קהילת העורכים בוויקיפדיה והרחבת מאגר המתנדבים הפעילים, שבוצעו על ידי רכזת הקהילה.

6. פעילויות נוספות

- 6.1 ועד העמותה ניהל גם השנה דיון מעמיק בהתייחס לקביעת יעדי העמותה, החזון והאסטרטגיה. פעילות נוספת שננקטה ביוזמת ועד העמותה בשנת 2014 הייתה בנייה מסודרת של תוכנית עבודה. המהלך לוהה על ידי גב' שרה הורביץ שתיעדה את תהליך בניית האסטרטגיה. **ועדת הביקורת מברכת על התהליך המוצלח, ומקווה לראות את הפעילות מתקדמת לכדי תוכנית רב שנתית בשנת 2015.**
- יש לציין שתוכנית העבודה שונתה בתחילת השנה באופן מהותי, לאחר שהקרן החליטה שתשתתף בתקציב (באמצעות ה-FDC) רק בכמחצית מהסכום שעליו התבססה תחזית התקציב **(גם לאחר הגשת ערעור)**. כמו כן עודכנו נוהל ניגוד עניינים ונוהל חלוקת מלגות ויקימניה.
- 6.2 יש לציין לטובה את ההצלחה החוזרת של העמותה בארגון וביצוע פרויקט WLM, יחד עם המועצה לשימור אתרים ורשות העתיקות, פרויקט בו צולמו אלפי תמונות חופשיות, באתרי מורשת ובאתרי עתיקות.
- 6.3 העמותה שלחה נציגים לכנס הציפטרס השנתי שעורכת התנועה.
- 6.4 העמותה שלחה נציגים לסדנה בלונדון שעסקה בקידום הנהלות לועדי צ'פטרס.
- 6.5 באישור האסיפה הכללית, הורחב ועד העמותה והחל לכלול מתחילת 2014 גם חברים חיצוניים שתרמו לו מניסיונם ומקצועיותם. נבחרו פרופ' שיזף רפאי ופרופ' קרין נהון.

ג. הרצאות והדרכות של חברי העמותה

גם במהלך שנת 2014 התנהלו עשרות הדרכות והרצאות של מתנדבים מטעם העמותה בפני ציבורים שונים (מקומות רבים ושונים, לרבות הספרייה הלאומית, הפקולטה לרפואה בצפת, הספרייה העירונית בערד, מיזם החינוך בבאר-שבע וכו'). בוצעו הרצאות על ויקיפדיה והדרכות לעורכים חדשים. הנהלת העמותה ערכה חישוב כי בוצעו כ-3,808 שעות התנדבות של מתנדבי העמותה.

בהתאם להמלצות ועדת הביקורת משנים קודמות, מיסד ועד העמותה את נושא ההדרכה ושיכלל את חומרי ההוראה, כמו מצגות לדוגמה, תיאום תאריכי הדרכות וכד'. בתחילת שנת 2015 החל הוועד להעסיק מרכז הוראה, שתפקידה לעזור בנושאים הנ"ל.

חברי ועדת הביקורת מברכים על ההתקדמות בתחום וממליצים לוועד למסד נוהל הדרכה ולהתייחס לנושאים השונים הספציפיים המתייחסים אליו. נושאים כמו: דרכי הוראה לקהלים שונים, מצגות לדוגמה, רשימת מסרים ממוסדת, קביעת מדריכים מול תאריכי הדרכה וכד'.

ד. הרחבת מספר חברי העמותה

דוחות קודמים של ועדת הביקורת התריעו בעבר בפני ועד העמותה כי מספר המתנדבים בעמותה מועט יחסית להיקף הפעילות. נאמר בעבר שעל ועד העמותה לפעול למציאת מתנדבים נוספים ומקורות מימון נוספים על מנת לאפשר המשך העבודה על הפרויקטים הרבים.

בשל הערה זו בוצע בשנים שעברו שינוי בתקנון העמותה והחלטה על החזרי נסיעות לחברי העמותה על פעילותם (במסגרת המותר בחוק), וזאת על מנת לעודד פעילים נוספים להצטרף לפעילויות העמותה, ולהשתתף בישיבותיה. צעד נוסף שננקט בעבר היה הפחתת דמי החבר בעמותה.

צעד משמעותי שערך ועד העמותה ב-2014 היה העסקת "רכוזת קהילה" שבין תפקידיה גם נושא גיוס ושימור מתנדבים.

בשנת 2014 עלה בצורה משמעותית מספר החברים בעמותה (המספר כמעט והוכפל השנה!) וגדל משמעותית גם מספר המתנדבים הפעילים בעמותה.

ועדת הביקורת מברכת על ההתקדמות היפה ומאחלת להגדלה נוספת של מספר החברים בעמותה ולהגדלת מספר הפעילים בה.

ה. עובדים בשכר

השנה המשיך ועד העמותה להעסיק מנהלת בשכר לעמותה. יחד עם מתאמת הפעילות מוסדה העבודה ונשכר משרד לעמותה. כמו כן, החליט הוועד להעסיק ב-2014 ממונה על יחסי העמותה עם הקהילה, בחצי משרה. בשנת 2015 החלה את עבודתה בעמותה גם ממונה על ההדרכה.

ועדת הביקורת השתתפה בהליך בחירת העובדת.

ועדת הביקורת מברכת על הרחבת צוות העובדים בשכר, לאור המטלות הרבות שיש לבצע בעמותה. הוועדה לא מצאה ממצאים מיוחדים בתהליכי בחירת העובדים או בחירת המשרד.

ועדת הביקורת סקרה במשך השנה את אופן ניהול הכספים והנהלת החשבונות במשרדי העמותה, והתרשמה לטובה מהניהול המדויק והאמין. מספר קטן של הערות שהועברו במהלך השנה תוקנו מייד. יש לציין שגם משלחת של הקרן הבינלאומית, בה היו חברים גרפילד ואנסטסיה, ציינו לשבח את הניהול הכספי הטוב של העמותה. יש לציין כי על פי הדוח הכספי, הוכפלו השנה ההכנסות, עלות הפעילויות והוצאות ההנהלה והכלליות.

ועדת הביקורת מציינת לטובה גם את השיפור בדיווח הכספי הרבעוני, במעקב הרבעוני של הביצוע מול התקציב והשיפור במדידת פעילותם של המתנדבים.

1. הכנסות

השנה, החלה ועדת הביקורת להשמיע את דעתה גם על ההכנסות המגיעות לעמותה. יש לציין שההכנסות בדוח הכספי השנה יותר מהוכפלו. כבשנים עברו, עיקר ההכנסות מגיעות מהקרן העולמית. עם זאת, גדל השנה מאוד הסכום שנוקף בעין לשווי התרומה הנמדדת משעות עבודתם של המתנדבים, הערכים הנכתבים והתמונות המועלות לקומונס. גידול זה נזקף לשיפור מערכת המדידה של התרומות בשווה כסף ובמתנדבים. כמו כן, נמשך שיתוף הפעולה עם גופים אחרים, הנותנים חסויות ומענקים לפרויקטים ספציפיים.

ועדת הביקורת מברכת על הרחבת מגוון ההכנסות והעמקת מדידת תרומות המתנדבים.

2. סיכום והמלצות:

חברי ועדת הביקורת של העמותה מכותבים באופן שוטף לכל התכתובות הפנימיות של ועד העמותה. ועדת הביקורת עוקבת באופן שוטף אחרי השימוש בסעיפי תקציב העמותה ואחר פעילותה של העמותה בהתאם למטרותיה. ועדת הביקורת תציין כי הערותיה הוגשו ליו"ר הוועד להתייחסותו, והתייחסות זו נלקחה בחשבון בעת כתיבת הדוח הסופי.

אשר על כן הננו ממליצים לאסיפה הכללית לאשר את הדוחות הכספיים והדוחות המילוליים.

תאריך: _____

עדי זמיר
ת"ז 031832900
חברת ועדת הביקורת

עובד כהן
ת"ז 022649180
חבר ועדת הביקורת